

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 - 15923371
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

16 Haziran 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

7/37588-37590
66 66

7/37592
66 66

ŞANLIURFA MİLLETVEKİLİ
SAYIN MAHMUT TANAL'IN
TBMM 7/37588-37589-37590-37592 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGELERİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR

Şanlıurfa'nın en büyük ve nüfus bakımından en yoğun ilçelerinden biri olan Siverek, deprem riski taşıyan eski, dayanıksız ve mühendislik hizmeti almamış yapı stoku bakımından kentsel dönüşüm açısından öncelikli bölgeler arasında yer almaktadır. Buna rağmen, ilçede uzun yıllardır kentsel dönüşüm ihtiyacı açıkça biliniyor olmasına karşın somut ve kapsamlı bir ilerleme sağlanamamıştır.

Siverek'in hızlı nüfus artışı ve plansız kentleşme süreci; sağlıksız yaşam koşullarına, altyapı sorunlarının derinleşmesine ve kamusal hizmetlerin yetersiz kalmasına yol açmaktadır. Mevcut yapı stokunun önemli bir kısmının güncel deprem yönetmeliklerine uygun olmaması, ilçede yaşayan vatandaşlar açısından ciddi can ve mal güvenliği riski oluşturmaktadır.

Kentsel dönüşüm süreçlerindeki gecikmeler ve Bakanlığınızca yapılan planlamaların uygulamaya geçirilememesi, yalnızca şehirleşme kalitesini düşürmekle kalmamakta; olası bir afette telafisi mümkün olmayan sonuçların ortaya çıkma riskini de artırmaktadır. Nüfusu ve stratejik önemi yüksek bir ilçenin, kaynak yetersizliği veya idari gecikmeler gerekçe gösterilerek ihmal edilmesi, kamu yararı ve sosyal devlet ilkesiyle bağdaşmamaktadır.

Bu bağlamda;

1-Siverek, Viranşehir, Akçakale ve Birecik ilçelerinde Bakanlığınızca bugüne kadar yapılan riskli yapı tespitleri kapsamında kaç bina ve kaç bağımsız bölüm riskli olarak belirlenmiştir? Bunların kaç kentsel dönüşüm kapsamına alınmıştır?

2- Siverek, Viranşehir, Akçakale ve Birecik ilçelerinde ilişkin Bakanlığınızca duyurulmuş kentsel dönüşüm projeleri bulunmakta mıdır? Varsa bu projeler hangi aşamada? Bulunmuyorsa bunun idari ve teknik gerekçeleri nelerdir?

3- Siverek, Viranşehir, Akçakale ve Birecik ilçelerinde riskli yapı stokunun azaltılmasına yönelik dönüşüm sürecinin bu denli yavaş ilerlemesinin temel nedenleri nelerdir?

4- Siverek, Viranşehir, Akçakale ve Birecik ilçelerinde acil dönüşüm gerektiren alanlar, bilimsel ve teknik raporlar esas alınarak belirlenmiş midir? Belirlenmediyse bunun gerekçesi nedir?

5-Kentsel dönüşüm sürecindeki gecikmeler nedeniyle mağduriyet yaşayan hak sahiplerine yönelik kira yardımı, geçici barınma ve sosyal destek uygulamaları yürütülmekte midir? Yürütülüyorsa neden uygulanmamaktadır?

6- Siverek, Viranşehir, Akçakale ve Birecik ilçelerinde kentsel dönüşüm sürecini hızlandırmak amacıyla Bakanlığınızca takvimlendirilmiş bir eylem planı hazırlanmış mıdır? Hazırlanmadıysa ne zaman hazırlanması öngörülmektedir?

7- Siverek, Viranşehir, Akçakale ve Birecik ilçelerinde kentsel dönüşüm projelerine son 5 yıl içerisinde Bakanlığınız bütçesinden ne kadar yatırım ödeneği ayrılmıştır? Bu ödeneğin ne kadarı fiilen kullanılmış, kullanılmayan kısım varsa bunun gerekçesi nedir?

CEVAP

Bakanlığımız Kentsel Dönüşüm Başkanlığımızca yürütülen kentsel dönüşüm uygulamaları 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun ve 6306 sayılı Kanun'un Uygulama Yönetmeliği uyarınca yürütülmektedir. Söz konusu kentsel dönüşüm uygulamalarına konu alan ve yapıların (Riskli Alan, Rezerv Yapı Alanı ve Riskli Yapı) belirlenmesine dair usul ve esaslar, anılan Kanun ve Uygulama Yönetmeliği ile tanımlanmış olup Başkanlığımızca anılan mevzuat kapsamında uygulama yapılmaktadır.

6306 sayılı Kanun'un temel amacı, afet riskli alanların dönüşümünü ve riskli yapıların yıkımını sağlayarak ülke genelinde güvenli ve yaşanılabilir alanların oluşturulmasıdır. Bu Kanunu temel alan kentsel dönüşüm çalışmaları, afet odaklı yürütülen uygulamalar olup, bu amaç kapsamında alansal uygulama yapılmak suretiyle yapısal ve mekânsal dönüşümün sağlanmasının yanı sıra yapı malikleri tarafından riskli yapı tespiti yaptırmak suretiyle de yapısal olarak yeniden yapılanma süreci gerçekleştirilmektedir.

6306 sayılı Kanun uyarınca alanlardaki kentsel dönüşüm çalışmaları, "*Riskli Alan*" veya "*Rezerv Yapı Alanı*" olarak belirlenen alanlarda gerçekleştirilmekte olup; kentsel dönüşüm kapsamına alınmasına yönelik talepler ilgili İdarenin (*Belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediyeleri, bu sınırlar dışında il özel idarelerini, büyükşehirlerde büyükşehir belediyelerini ve Başkanlık tarafından yetkilendirilmesi hâlinde büyükşehir belediyesi sınırları içindeki ilçe belediyelerini*) talebi üzerine Kentsel Dönüşüm Başkanlığımızca değerlendirilmektedir.

6306 sayılı Kanun kapsamında Şanlıurfa İli, Siverek İlçesi'nde ilan edilen 2 adet "*Riskli Alan*" ile Eyyübiye İlçesi'nde 8 adet, Siverek İlçesi'nde 2 adet olmak üzere toplam 10 adet "*Rezerv Yapı Alanı*" bulunmaktadır. Siverek İlçesi Tarihi Kale etrafının ihya edilmek üzere kamulaştırma çalışmaları devam etmekte olup Riskli Alanlar üzerinde gerçekleştirilmekte olan kentsel dönüşüm uygulamaları ise yerel İdareler ile koordineli olarak yürütülmektedir. Eyyübiye İlçesi'nde Yakubiye Mahallesi'nde bulunan rezerv yapı alanında gerçekleştirilecek uygulamalarla ilgili olarak Eyyübiye Belediye Başkanlığı'na geçici yetki devri yapılmıştır.

Şanlıurfa İlinde belirlenen Rezerv Yapı Alanları üzerinde gerçekleştirilmekte olan kentsel dönüşüm uygulamalarına ilişkin olarak ise uzlaşma ve sözleşme faaliyetleri Kentsel Dönüşüm Başkanlığımızca sürdürülmektedir.